

eul_wid: mqm-aa

Κρατεύας ὁ ριζοτόμος · Crateuas the Rhizotomist

Botanical and Medicinal Fragments

Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic

Dialect: Κοινή Koine (frg)

Domain: Ἱατρική Medicine

Format: Πραγματεία Treatise

- ¹ Ἀριστολόχιος μακρὰ ποιεῖ πρὸς ἔρπετὰ καὶ θανάσιμα ὀλκὴ πινομένη μετ' οἴνου καὶ καταπλασσομένη, τὰ δὲ ἐν μήτρᾳ συνιστάμενα λόχια καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει ποθεῖσα μετὰ πεπέρεως καὶ σμύρνης· καὶ ἐν πεσσῶ δὲ προστεθεῖσα τὸ αὐτὸ δρᾷ. ἀριστολόχιος
〈στρογγύλη〉 πινομένη μετ' οἴνου μέλανος ποιεῖ πρὸς ἔρπετῶν δῆγματα· χωρεῖ δὲ καὶ εἰς ἀντιδότους τὰς θηριακάς, χωρεῖ καὶ εἰς τὰς ποδαγρικάς συνθέσεις, ἔτι δὲ ἐμπλάστρους. ^[5]
- ² ἄγει δὲ καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει· βοηθεῖ ἄσθματι, λυγμῶ, ῥίγει, σπληνί, ῥήγμασιν, σπάσμασιν. ποθεῖσα δὲ μεθ' ὕδατος ἀνάγει σκόλοπας, ἀκίδας, λεπίδας ὁστῶν καταπλασσομένη ἀφίστησιν καὶ σηπεδόνας περιχαράσσει καὶ τὰ ῥυπαρὰ καθαίρει ἔλκη· σμῆχει δὲ καὶ ὀδόντας καὶ οὐλα. Ἀχίλλειος ταύτης τῆς βοτάνης ἡ κόμη λεῖα ἐναίμων ἐστὶν κολλητική καὶ ἀφλέγμαντος, αἱμορραγίας τε ἐφεκτική καὶ τῆς ἐκ μήτρας ἐν προσθέτῳ, καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς ἐστὶν ἐγκάθισμα ῥοικαῖς, πίνεται καὶ πρὸς δυσεντερίαν. ^[5]
- ³ ὅλη δὲ κοπεῖσα μετὰ ἀξουγγίας παλαιᾶς τὰ παλαιὰ τῶν ἐλκῶν καὶ δυσαπούλῳτα θεραπεύει, ξηρὰ δὲ κοπεῖσα καὶ μέλιτι μιγεῖσά ἐστὶν ἀνακαθαρτική. ἀνεμῶνῃ ἡ φοινικῇ· ἀνεμῶνῃ δύναμιν ἔχει δριμεῖαν, ὅθεν ὁ χυλὸς τῆς ρίζης αὐτῆς γίνεται ἔγχυτος πρὸς κεφαλῆς κάθαρσιν. ^[5]
- ⁴ μασηθεῖσα δὲ ἡ ρίζα ἄγει φλέγμα· ἐψηθεῖσα δὲ ἐν γλυκεῖ καὶ καταπλασσομένη ὀφθαλμῶν φλεγμονὰς αἴρει, ὁμοίως καὶ τὰς οὐλὰς ἀποσμήχει. τὰ δὲ φύλλα καὶ οἱ καυλοὶ συνεψηθέντα πτισάνῃ καὶ ἐσθιόμενα γάλα κατασπᾷ, ἐν προσθέτῳ δὲ ἔμμηνα ἄγει, καταπλασθέντα δὲ λέπρας ἀφίστησιν. ἀσφόδελος· τούτου αἱ ρίζαι δύναμιν ἔχουσιν διουρητικὴν καὶ ἐμμήνων κατασπαστικὴν· θεραπεύει καὶ ποδάγρας ἀλγήματα καὶ σπάσματα καὶ βῆχας καὶ ῥήγματα < μία τὸ πλῆθος τῆς ρίζης ἐν οἴνῳ πινομένη. ^[5]
- ⁵ ποιεῖ καὶ 〈εὐεμεστέρους ὅσον ἀστράγαλος βρωθεῖσα καὶ〉 ἔρπετοδήκτοις δίδοται ὠφελίμως πλῆθος τριῶν· καταπλάσσειν δὲ δεῖ τὰ δῆγματα ὅλη τῇ βοτάνῃ σὺν οἴνῳ. θεραπεύει 〈καὶ〉 τὰ ῥυπαρὰ καὶ νεμόμενα ἔλκη, ποιεῖ καὶ πρὸς μαστῶν καὶ διδύμων φλεγμονὰς καὶ φύματα καὶ δοθιῆνας συγκαθεψομένη τρυγὶ οἴνου ἢ ρίζα, πρὸς δὲ τὰς προσφάτους φλεγμονὰς μετ' ἀλφίτου. ὁ δὲ χυλὸς τῆς ρίζης προσλαβὼν οἴνου παλαιοῦ τι γλυκέος καὶ σμύρνης καὶ κρόκου συνεψηθέντων ἐπὶ ταὐτὸ ἔγχριστον γίνετα ὀφθαλμῶν καὶ πρὸς ὤτα πυορροοῦντα σὺν λιβάνῳ καὶ μέλιτι. ἀρνόγλωσσον δύναμιν ἔχει τηκτικὴν καὶ ἀφλέγμαντον· κοπεῖσα γὰρ μετὰ στέατος καὶ ἐπιτιθεμένη τοῖς τὰ χειρῶνια ἔχουσιν εὐθετεῖ. ^[10]

πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ποιεῖ σχε... ἄσαρον· δύναμιν ἔχει θερμαντικὴν καὶ διουρητικὴν, ἀρμόζουσιν ὕδρωπικοῖς, ἰσχιαδικοῖς χρονίοις.

⁷ ἄγουσιν <αἱ ῥίζαι> καὶ ἔμμηνα, μετὰ μελικράτου δὲ ποθεῖσαι πλῆθος ἕξ ὥς ἐλλέβορος λευκὸς καθαίρουσι· μείγνυται δὲ καὶ μύροις καὶ ἀντιδότοις. ἀναγαλλίδες ἀμφοτέραι τραυματικά, ἀφλέγμαντοι, σκολόπων τε ἐπισπαστικά <καὶ> νομῶν ἐφεκτικά.

⁸ ὁ δὲ χυλὸς αὐτῶν ῥινέγχυτος ὀδόντων πόνον παύσει, ἐὰν εἰς τὸν ἀντικείμενον μυζωτῆρα τοῦ ἀλγοῦντος ἐγχεῖς· καθαίρει καὶ ἄργεμα μετὰ μέλιτος Ἀττικοῦ καὶ ἀμβλυωπίας βοηθεῖ. φασὶν δὲ ἔνιοι τὴν μὲν ἔχουσιν τὸ κυάνεον ἄνθος πρόπτωσιν δακτυλίου στέλλειν, τὴν δὲ φοινικοῦν ἐξερεθίζειν καταπλασθεῖσαν. χρῶνται δὲ αὐτῇ καὶ εἰς τὰς Δημοκρίτου δυνάμεις. ἄργεμῶνη αὕτη ἢ βοτάνη κοπεῖσα μετὰ ἀξουγγίας χοιράδας διαλύει· ποιεῖ καὶ πρὸς ἀλφουὺς μέλανας μετὰ νίτρου καὶ θείου ἀπύρου ξηρὰ κοπεῖσα καὶ σησθεῖσα, ἐν βαλανείῳ <δὲ> τοὺς χρωμένους θεραπεύει προξηροτριβθέντας· ποιεῖ καὶ πρὸς ψώραν. ^[5]

¹⁰ ἀστέριον· αὕτη χλωρὰ κοπεῖσα μετὰ ἀξουγγίας παλαιᾶς ποιεῖ πρὸς λυσσοδήκτους, βρογχοκηλικούς, ὑποθυμιωμένη δὲ φυγαδεύει θηρία.